

PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

PASVALIO RAJONO GRŪŽIŲ VAIKŲ GLOBOS NAMŲ RIBOTOS APIMTIES FINANSINIO AUDITO ATASKAITA

2013 m. kovo 28 d. Nr. A–1
Pasvalys

IŽANGA

Vadovaudamasi Savivaldybės kontrolieriaus 2012 m. rugsėjo 5 d. pavedimu Nr. PA-15, vyriausioji specialistė Ilma Paliukėnaitė Pasvalio rajono Grūžių vaikų globos namuose atliko ribotos apimties finansinį auditą.

Audito tikslas – įvertinti įstaigos vidaus kontrolę, įskaitant finansų valdymą, audituojamo subjekto turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumą, buhalterinės apskaitos organizavimą ir tvarkymą.

Audituojamas subjektas – Grūžių vaikų globos namai (toliau – Globos namai), adresas – Grūžių k., Pasvalio r., juridinio asmens kodas – 169250587.

Audituojamu laikotarpiu Globos namams vadovauja direktorė Danutė Kazickienė, vyr. finansininku dirba Ilona Baltrušienė.

Ši audito ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Savivaldybės tarybai dėl pateiktų tvirtinti savivaldybės konsoliduotojo ataskaitų rinkinio, dėl metinės Savivaldybės biudžeto įvykdymo apyskaitos, dėl Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio ir patikėjimo teise valdomo valstybės turto statistinių ataskaitų, dalis.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Grūžių vaikų globos namai – tai stacionari socialinių paslaugų įstaiga, teikianti globos, rūpybos, ugdymo ir socialines paslaugas be tėvų globos likusiems vaikams, kuriems nustatyta laikinoji ar nuolatinė globa.

2012 metais Globos namuose glojami vidutiniškai 37 vaikai. Savivaldybės tarybos sprendimu¹ Globos namams patvirtintas didžiausias leistinas pareigybių (etatų) skaičius - 34.

---

¹ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2011 m. gruodžio 28 d. sprendimas Nr. T1-182 „Dėl didžiausio leistino pareigybių (etatų) skaičiaus socialinių paslaugų įstaigose patvirtinimo“.

Audito metu vertinome Globos namų 2012 metų metinių ataskaitų rinkinį: **metines finansines ataskaitas** – Finansinės būklės ataskaitą pagal 2012-12-31 duomenis (2-ojo VSAFAS „Finansinės būklės ataskaita“ 2 priedas), Veiklos rezultatų ataskaitą pagal 2012-12-31 duomenis (3-ojo VSAFAS „Veiklos rezultatų ataskaita“ 1 priedas), Grynojo turto pokyčių ataskaitą pagal 2012-12-31 duomenis (4-ojo VSAFAS „Grynojo turto pokyčių ataskaita“ 1 priedas), Pinigų srautų ataskaitą pagal 2012-12-31 duomenis (5-ojo VSAFAS „Pinigų srautų ataskaita“ 2 priedas), 2012 m. finansinių ataskaitų aiškinamąjį raštą (6-ojo VSAFAS „Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas“); **metines biudžeto vykdymo ataskaitas** – Biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į biudžetą, biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti 2012-12-31 ataskaita (forma Nr.1), Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2012-12-31 ataskaita (forma Nr. 2), finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsimokėtinai įsipareigojimų 2012-12-31 ataskaita (forma Nr. 3), Mokėtinų ir gautinų sumų 2012-12-31 ataskaita (forma Nr.4) ir aiškinamasis raštas.

Patvirtintame Pasvalio rajono savivaldybės biudžete² Globos namams skirta 785,5 tūkst. Lt asignavimų. 278,5 tūkst. Lt asignavimų skirta išlaidoms, 507,0 tūkst. Lt darbo užmokesčiui, turtui įsigyti lėšų nebuvo skirta. Po patikslinimų³ Globos namas buvo skirta 785,2 tūkst. Lt asignavimų, iš jų išlaidoms – 275,2 tūkst. Lt, 510,0 tūkst. Lt – darbo užmokesčiui, turtui įsigyti lėšų nebuvo skirta. Teikiamoms paslaugoms finansuoti patvirtinta 1,8 tūkst. Lt asignavimų, visi asignavimai skirti išlaidoms.

Globos namai vykdė dvi Savivaldybės biudžeto lėšų programas: 10.9.1.1. „Kitos socialinės apsaugos ir rūpybos įstaigos bei priemonės“ ir 10.04.01.40 „Kitos socialinės paramos išmokos“. Globos namų direktorius 2012 m. vasario 28 d. visoms programoms patvirtino sąmatas. Tikslinant asignavimus buvo tikslinamos ir sąmatos.

2012 metais Globos namams iš Finansų skyriaus buvo pervesta 752,2 tūkst. Lt, t.y. 95,8 proc. patvirtintų asignavimų. Teikiamoms paslaugoms finansuoti pervesta 1,45 tūkst. Lt. Be to Globos namai iš Pasvalio rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus gavo 215,0 tūkst. Lt globos (rūpybos) išmokų vaikui programai 10.04.01.40 „Kitos socialinės paramos išmokos“.

2012 metų Globos namų kasinių išlaidų struktūra pagal ekonominę klasifikaciją sudaro: darbo užmokesčio ir socialinio draudimo kasinės išlaidos 661,3 tūkst. Lt arba 87,7 procento nuo visų išlaidų, prekių ir paslaugų naudojimo – 92,4 tūkst. Lt arba 12,3 procento nuo visų išlaidų.

Globos namai 2012 metų pabaigai turėjo turto (likutine verte) už: 196,6 tūkst. Lt – ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo; 17,3 tūkst. Lt – atsargų.

² Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2012 m. vasario 15 d. sprendimas Nr. T1-10.

³ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2012 m. rugsėjo 26 d. sprendimas Nr. T1-211, 2012 m. gruodžio 27 d. sprendimas Nr. T1-259.

Įstaigos mokėtinos sumos metų pabaigoje sumažėjo nuo 11,3 tūkst. Lt iki 10,3 tūkst. Lt.

Ribotos apimties finansinis auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus⁴, siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, o Savivaldybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir jais disponuojama teisėtai ir ekonomiškai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad audito metu buvo taikoma atranka ir nebuvo tikrinti visi (100 %) ūkiniai įvykiai, sudaryti sandoriai ir ūkinės operacijos.

Audito proceso planavimo etape buvo susipažinta su įstaigos veiklą reglamentuojančiais teisės aktais, atliktas susipažinimas su audituojamo subjekto veikla, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimas, nustatant reikšmingo iškraipymo riziką, nustatytos svarbiausios audito sritys.

Atlikus vidaus kontrolės aplinkos tyrimą, nustatyta, kad dėl mažo įstaigos apskaitos darbuotojų skaičiaus nėra galimybės pilnai įdiegti vidaus kontrolės procedūrų, todėl nuspręsta atlikti tik pagrindines audito procedūras. Pagal sudarytas audito programas atlikome pagrindines audito procedūras šiose srityse: ilgalaikio turto, darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų, prekių ir paslaugų naudojimo išlaidų.

Šioje audito ataskaitoje vartojamos sąvokos: **VSAFAS** – viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas; **VSS** – viešojo sektoriaus subjektas.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

1. PASTEBĖJIMAI DĖL DARBO SANTYKIŲ

1.1. Audito metu nustatyti nereikšmingi darbo užmokesčio apskaičiavimo neatitikimai:

➤ Darbuotojo ir valstybės tarnautojo vidutinio darbo užmokesčio apskaičiavimo tvarkos aprašo⁵ (toliau – Aprašas) 6.1. punkto nuostatomis, apskaičiuojant darbuotojo vidutinį darbo užmokestį skaičiuojamasis laikotarpis yra 3 paskutiniai kalendoriniai mėnesiai, einantys prieš tą mėnesį, už kurį mokamas vidutinis darbo užmokestis. Grūžių vaikų globos namuose atleidžiamiesiems darbuotojams apskaičiuojant kompensacijas už nepanaudotas atostogas ne visais atvejais vidutinis darbo užmokestis apskaičiuotas iš Apraše nustatytų mėnesių.

⁴ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002 m. vasario 21 d. įsakymas Nr. V-26 „Dėl valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (2004 m. sausio 20 d. įsakymo Nr. V-12; 2006 m. vasario 1 d. įsakymo Nr. V-15; 2012 m. birželio 28 d. įsakymo Nr. V-171 redakcijos).

⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gegužės 27 d. nutarimas Nr. 650 „Dėl darbuotojo ir valstybės tarnautojo vidutinio darbo užmokesčio apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

2. PASTEBĖJIMAI DĖL BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ DUOMENŲ

2.1. Vadovaujantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo⁶ 33 straipsnio nuostatomis, VSS ataskaitų rinkiniai skelbiami jo interneto svetainėje, o jeigu jos neturi, - už atitinkamos VSS grupės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio rengimą atsakingo VSS interneto svetainėje.

Globos namai interneto svetainėje nepaskelbė tarpinių I-IV ketv. biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių.

3. PASTEBĖJIMAI DĖL METINIO FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO DUOMENŲ

3.1. Dėl ilgalaikio turto duomenų

3.1.1. Globos namai nesivadovavo 12-ojo VSAFAS 72, 73 punkto nuostatomis⁷, ilgalaikį materialųjį turtą priskyrė neteisingoms turto grupėms. Atitinkamai nustatytas neteisingas nusidėvėjimo normatyvas – 6 metai.

⁶ Lietuvos Respublikos 2007 m. birželio 26 d. Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas Nr. X-1212 (Žin., 2007, Nr. 77-3046);

⁷ 72. Ilgalaikio materialiojo turto grupę sudaro viešojo sektoriaus subjekto veikloje naudojamas panašaus pobūdžio ir pagal atliekamas funkcijas panašus ilgalaikis materialusis turtas. Ilgalaikio materialiojo turto grupė rodoma atskirame finansinės būklės ataskaitos straipsnyje.

73. Viešojo sektoriaus subjektas ilgalaikį materialųjį turtą skirsto į šias smulkesnes grupes:

73.1. žemė;

73.2. pastatai - gyvenamieji, gamybiniai, administraciniai ir kiti pastatai, išskyrus nekilnojamasias kultūros vertybes;

73.3. infrastruktūros ir kiti statiniai – infrastruktūros statiniai, t.y. keliai, tiltai, viadukai, tuneliai, komunikacijos tinklai, kanalizacijos sistemos, vandens, elektros energijos tiekimo sistemos ir kiti statiniai, išskyrus šio standarto 73.2 ir 73.4 punktuose nurodytą ilgalaikį materialųjį turtą;

73.4. nekilnojamosios kultūros vertybės - kaip jos apibrėžtos šio standarto 5 punkte;

73.5. mašinos ir įrenginiai - gamybos mašinos ir įrenginiai, ginkluotė ir karinė technika, medicinos įranga ir kitas panašus ilgalaikis materialusis turtas;

73.6. transporto priemonės - lengvieji ir krovininiai automobiliai, autobusai ir kitos motorinės transporto priemonės, kurioms privaloma teisinė registracija, skirtos žmonėms ir kroviniams pervežti;

73.7. kilnojamosios kultūros vertybės - kaip jos apibrėžtos šio standarto 5 punkte;

73.8. baldai ir biuro įranga - baldai, kompiuterinė ir kita biuro įranga: organizacinė technika, inventoriai ir kitas panašus ilgalaikis materialusis turtas, išskyrus kilnojamasias kultūros vertybes;

73.9. kitas ilgalaikis materialusis turtas - įvairus kitas ilgalaikis materialusis turtas, atitinkantis nurodytus šiame standarte ilgalaikio materialiojo turto pripažinimo kriterijus ir nepriskirtas prie kitų ilgalaikio materialiojo turto grupių (pavyzdžiui, bibliotekų fondai, scenos meno priemonės ir pan., jeigu jie nepriskirti prie kilnojamųjų kultūros vertybių). Prie šios grupės taip pat priskiriamos kitos vertybės, pavyzdžiui, vertingos kolekcijos ir juvelyriniai dirbiniai, pagaminti iš brangakmenių ir tauriųjų metalų. Finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte (toliau - aiškinamasis raštas) turi būti pateikta informacija apie bibliotekos fondų, scenos meno priemonių, vertingų kolekcijų, pagamintų iš brangakmenių ir tauriųjų metalų juvelyrinių dirbinių, ir kitų vertybių likutinių verčių pasikeitimą per ataskaitinį laikotarpį;

73.10. nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai - visos projektavimo, statybos, konservavimo, montavimo ir kitos panašios išlaidos, padarytos, iki ilgalaikio materialiojo turto vienetas bus paruoštas naudoti, kaip yra numatęs viešojo sektoriaus subjektas, ir išankstiniai mokėjimai už ilgalaikį materialųjį turtą, kurio apskaitai taikomas šis standartas, iki šis turtas bus gautas ir paruoštas naudoti.

Pvz. 2011 m. įsigyta buitinė technika už 9320 Lt (šaldytuvai, skalbimo mašinos, televizoriai, viryklė) priskirti turto grupei „Kita biuro įranga“ ir apskaityti 12083 sąskaitoje, kai tuo tarpu tokio pat pobūdžio ilgalaikis turtas Globos namuose yra priskirtas turto grupei „Mašinos ir įrenginiai“ ir apskaitytas sąskaitoje 12054.

3.1.2. Globos namai nesivadovavo patvirtintais nusidėvėjimo normatyvais⁸ ir atskiroms ilgalaikio turto grupėms nustatė neteisingus nusidėvėjimo normatyvus, o kai kuriais atvejais nusidėvėjimo normatyvai teisingi, bet neteisingai apskaičiuota nusidėvėjimo suma, todėl turtas, kuris turėjo būti nusidėvėjęs, dar turi likutinę vertę, o turtas, kuris turėtų būti dėvimas, - nudėvėtas.

Pvz. Ilgalaikio turto grupei „Kitos mašinos ir įrenginiai“ sąskaitoje 12054 apskaitytam turtui nustatytas 6 metų nusidėvėjimo laikotarpis, kai tuo tarpu turėjo būti 15 metų. Turto grupėje „Pastatai“ 1202 sąskaitoje apskaitytam butui (inventorinis numeris 01000002) nustatytas 100 metų nusidėvėjimo normatyvas, kai tuo tarpu turi būti 60 metų.

Dėl aukščiau išvardintų neatitikimų, negalime pasisakyti dėl Globos namų Finansinės būklės ataskaitos pagal 2012-12-31 duomenis straipsnyje A.II. „Ilgalaikis materialusis turtas“, Veiklos rezultatų ataskaitos pagal 2012-12-31 duomenis straipsnyje B.II. „Nusidėvėjimas ir amortizacija“ nurodytų sumų teisingumą.

3.1.3. 22-ojo VSAFAS „Turto nuvertėjimas“⁹ 6 punkto nuostatomis, sudarydamas finansines ataskaitas VSS turi nustatyti, ar yra turto nuvertėjimo požymių.

Globos namuose buvo atlikta metinė inventurizacija, tačiau nebuvo vertinta, ar turtas turi nuvertėjimo požymių. Nebenaudojamas, netinkamas naudoti turtas neįrašytas į atskirą apyrašą. Inventurizacijos komisija, nesivadovavo įsakymu¹⁰ ir nepateikė pastabų dėl tolesnio turto naudojimo, t. y. nurašymo.

Pvz. Globos namų apskaitoje apskaitytas 1379 Lt (įsigijimo vertė) nematerialusis turtas „Buhalterinė apskaitos programa“, kuri dėl pasikeitusių buhalterinės apskaitos tvarkymo principų, tapo netinkama naudojimui ir nebenaudojama, tačiau iš apskaitos nėra nurašyta.

3.2. Dėl finansavimo sumų duomenų

20 VSAFAS „Finansavimo sumos“ 4 priedo („Finansavimo sumos pagal šaltinį, tikslinę paskirtį ir jų pokyčiai per atskaitinį laikotarpį“) 4 stulpelio („Finansavimo sumos (gautos), išskyrus neatlygintinai gautą turtą“) 4 eilutės („Iš kitų šaltinių“) duomenys (3001,59 Lt) nesutampa su Pinigų srautų ataskaitos pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis straipsnio A. „Pagrindinės veiklos pinigų srautai“ I.1.4. „Iš kitų šaltinių“ 6 stulpelio duomenimis (3501,59 Lt), skirtumas 500 Lt; ta pačia 500 Lt suma neatitinka 20 VSAFAS „Finansavimo sumos“ 4 priedo „Finansavimo sumos pagal šaltinį, tikslinę paskirtį ir jų pokyčiai per atskaitinį laikotarpį“ 6 stulpelio („Neatlygintinai gautas turtas“) 5

⁸ Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2009 m. gruodžio 1 d. įsakymas Nr. DV-739 „Dėl ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) ekonominių normatyvų metais patvirtinimo“ (su pakeitimais);

⁹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. 1K-229 (Žin., 2008, Nr. 78-3083);

¹⁰ Pasvalio rajono Grūžių vaikų globos namų direktoriaus 2012 m. lapkričio 2 d. Nr. V-120 „Dėl metinės inventurizacijos“;

eil. duomenys (10482,64 Lt) su 12 VSAFAS 1 priedo „Ilgalaikio materialiojo turto balansinės vertės pasikeitimas per ataskaitinį laikotarpį“, 13 VSAFAS „Nematerialiojo turto balansinės vertės pasikeitimas per ataskaitinį laikotarpį“ 1 priedo ir 8 VSAFAS 1 priedo „Atsargų vertės pasikeitimas per ataskaitinį laikotarpį“ 2.2. eil. - 7 eil. sumoms (2849-225+900-637,5+7096,14= 9982.64 Lt).

3.3. Dėl finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte pateiktos informacijos

6-asis VSAFAS „Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas“¹¹ nustato bendruosius finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto sudarymo ir privalomus turinio reikalavimus, kurie padėtų finansinių ataskaitų informacijos vartotojams suprasti viešojo sektoriaus subjekto finansines ataskaitas. Aiškinamąjį raštą sudaro šios dalys: bendroji dalis¹², apskaitos politika¹³ ir pastabos¹⁴.

¹¹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. rugpjūčio 18 d. įsakymu Nr. 1K-247 (Žin., 2008, Nr. 97-3756; 2009, Nr. 157-71017).

¹² Aiškinamojo rašto bendrojoje dalyje neatsižvelgiant į tai, kurio lygio finansinės ataskaitos rengiamos, turi būti teikiami bendrieji duomenys apie viešojo sektoriaus subjektą:

8.1. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2011 m. sausio 31 d. įsakymo *Nr. 1K-030* (nuo 2011 m. vasario 6 d.) (Žin., 2011, Nr. *15-695*) redakcija

finansines ataskaitas rengiantį viešojo sektoriaus subjektą identifikuojantys (t. y. viešojo sektoriaus subjekto kodas, viešojo sektoriaus subjektų grupė, prie kurios priklauso viešojo sektoriaus subjektas, ir pan.) ir jo veiklą (funkcijas) trumpai apibūdinantys duomenys. Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte nurodoma veikla, kuria užsiima viešojo sektoriaus subjektų grupė;

8.2. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2011 m. sausio 31 d. įsakymo *Nr. 1K-030* (nuo 2011 m. vasario 6 d.) (Žin., 2011, Nr. *15-695*) redakcija

informacija apie kontroliuojamus, asocijuotuosius ir kitus subjektus žemesniojo lygio atskirų finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte pagal šio standarto 1 priede nurodytą formą, taip pat žemesniojo ir aukštesniojo lygių konsoliduotųjų finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte - pagal šio standarto 2 priede nurodytą formą;

8.3. filialų ar panašių struktūrinių vienetų (jei viešojo sektoriaus subjektas jų turi) buveinių adresai ir pagrindinė veikla, jei ji skiriasi nuo pagrindinės viešojo sektoriaus subjekto veiklos;

8.4. nuoroda, kad viešojo sektoriaus subjektas neturi kontroliuojamų ir (arba) asocijuotųjų subjektų (jei viešojo sektoriaus subjektas jų neturi);

8.5. informacija apie vidutinį darbuotojų skaičių per ataskaitinį laikotarpį;

8.6. informacija apie svarbias sąlygas, kuriomis veikia viešojo sektoriaus subjektas ir kurios gali paveikti tolesnę viešojo sektoriaus subjekto veiklą;

8.7. informacija apie finansines ataskaitas sudarančio viešojo sektoriaus subjekto ataskaitinio laikotarpio trukmę, jei finansines ataskaitas sudarantis viešojo sektoriaus subjektas veikė ne visus finansinius metus.

¹³ Aiškinamojo rašto apskaitos politikos dalyje turi būti nurodoma:

10.1. ar viešojo sektoriaus subjekto parengtos finansinės ataskaitos atitinka VSAFAS. Jei finansinės ataskaitos neatitinka VSAFAS, kaip tai nustatyta Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 21 straipsnio 6 dalyje, tuomet aiškinamajame rašte turi būti nurodyti tokie neatitikimai ir jų atsiradimo priežastys;

10.2. kiekvienam finansinių ataskaitų straipsniui taikytas konkretus apskaitos principas, privalomas nurodyti pagal šio standarto 12 punkte nustatytus reikalavimus, ir tam straipsniui įvertinti taikytų apskaitinių įverčių nustatymo metodai ir būdai.

11. Viešojo sektoriaus subjektas turi nurodyti, kokiais teisės aktais vadovaujasi tvarkydamas buhalterinę apskaitą ir rengdamas finansines ataskaitas ir kokią apskaitos politiką taikė, pagal šio standarto 12 punkte nurodytus privalomus reikalavimus. Jei viešojo sektoriaus subjektas, rengdamas finansines ataskaitas, netaikė tam tikro apskaitos principo, nes nebuvo ūkinių operacijų ar ūkinių įvykių, kuriems tas apskaitos principas būtų taikytinas, tuomet šio standarto 12 punkte nurodytos atitinkamos informacijos pateikti aiškinamajame rašte nereikia.

¹⁴ Aiškinamojo rašto pastabas sudaro lentelės ir (arba) tekstinė informacija, kuriomis paaiškinami reikšmingi finansinių ataskaitų straipsniai. Jei šiame standarte ir kituose VSAFAS nurodytos privalomos informacijos pateikimo formos, jos į aiškinamąjį raštą įtraukiamos tik tais atvejais, jei viešojo sektoriaus subjekto ataskaitinio ir (arba) praėjusio ataskaitinio laikotarpio finansinėse ataskaitose yra šiose formose nurodytų straipsnių.

15. Viešojo sektoriaus subjektas, sudarydamas aiškinamąjį raštą, turi pateikti visas pastabas, kurios yra privalomos pagal šio ir kitų VSAFAS reikalavimus. Aiškinamojo rašto pastabų galima neteikti, jeigu ataskaitinio ir praėjusio ataskaitinio laikotarpio finansinėse ataskaitose atitinkamos informacijos nėra, t. y. finansinių ataskaitų straipsnių sumos

Įvertinus Globos namų parengtame 2012 m. aiškinamajame rašte pateiktą informaciją nustatyta, kad ne visais atvejais buvo laikytasi VSAFAS reikalavimų t.y. rašto bendrojoje dalyje nenurodyta viešojo sektoriaus grupė, prie kurios priklauso viešojo sektoriaus subjektas; (ne) turimus filialus ar panašius struktūrinius vienetus; informacijos apie svarbias sąlygas, kuriomis veikia viešojo sektoriaus subjektas ir kurios gali paveikti tolesnę viešojo sektoriaus subjekto veiklą; pastabų dalyje pateikta neišsami informacija apie atsargas, nuomą, finansinę nuomą (lizingą) ir panaudą, nenurodė vidutinio per ataskaitinį laikotarpį ir praėjusį ataskaitinį laikotarpį darbuotojų skaičiaus; asmenų, kurie teikė paslaugas ir atliko darbus pagal kitas nei darbo sutartis, savo ekonomine prasme atitinkančias darbo santykių esmę, skaičiaus ataskaitinio laikotarpio pradžioje ir pabaigoje; ataskaitinio laikotarpio sąnaudomis pripažintų išmokų asmenims, sumos; priežasčių, jei reikšmingai padidėjo ataskaitinio laikotarpio sąnaudomis pripažintų išmokų darbuotojams suma. Nepaaiškintos reikšmingų pasikeitimų tarp finansinių ataskaitų straipsnių, lyginant su praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu priežastys. Dėl to finansinių ataskaitų vartotojams gali būti sudėtinga palyginti finansinių ataskaitų rinkinyje pateiktus duomenis, teisingai įvertinti finansinės būklės pokyčius.

Aiškinamajame rašte nepilnai atskleista informacija, kuri padėtų finansinių ataskaitų informacijos vartotojams suprasti Globos namų finansines ataskaitas.

Vadovaujantis 1-ojo VSAFAS 29 punkto nuostatomis, jei VSS tvarko apskaitą nesilaikydamas nors vieno VSAFAS ar jo reikalavimo, tuomet negalima tvirtinti, kad finansinių ataskaitų rinkinys parengtas pagal VSAFAS.

Apibendrinant aukščiau išdėstytas pastabas dėl neteisingai tvarkomos ilgalaikio turto apskaitos, dėl nepilnai atskleistos informacijos aiškinamajame rašte, dėl turto nuvertėjimo nevertinimo, teigiame, kad Globos namų finansinių ataskaitų rinkinys parengtas nesivadovaujant VSAFAS.

4. PASTEBĖJIMAI DĖL SAVIVALDYBĖS TURTO IR LĖŠŲ VALDYMO, NAUDOJIMO, DISPONAVIMO JAIS TEISĖTUMO

Įvertinę Savivaldybės lėšų ir savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą, reikšmingų klaidų ir neatitikimų nenustatėme. Nereikšmingi pastebėjimai:

---

lygios nuliui. Jei ataskaitinio laikotarpio finansinių ataskaitų straipsnių sumos, palyginti su praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu, reikšmingai pasikeitė, turėtų būti nurodomos tokių pasikeitimų priežastys.

➤ Direktorius įsakymais darbuotojams nustatyti priedai už papildomus darbus, nenurodant konkrečiai atliekamų papildomų darbų, be to, Vyriausybės nutarimo¹⁵ 5.2 punkto nuostatomis už papildomus darbus skiriamos priemokos, o priedai gali būti skiriami už skubių, svarbių ar sudėtingų darbų atlikimą bei aukštą kvalifikaciją.

5. VIDAUS KONTROLĖS ĮVERTINIMAS

Vidaus kontrolės sistema Grūžių vaikų globos namuose valdant, naudojant ir disponuojant savivaldybės lėšomis ir turtu, išskyrus nereikšmingas išimtis, atitinka jai keliamus reikalavimus, todėl ji vertinama kaip gera.

6. REKOMENDACIJOS

Globos namai audito metu ištaisė nustatytus pažeidimus ir įgyvendino pateiktas rekomendacijas:

➤ Vadovaujantis Darbo kodekso¹⁶ 95 straipsnio nuostatomis, kiekvienoje darbo sutartyje šalys privalo sulygti dėl būtinųjų sutarties sąlygų: darbuotojo darbovietės ir darbo funkcijų. Kiekvienoje darbo sutartyje šalys sulygsta dėl darbo apmokėjimo sąlygų. Globos namuose ne visais atvejais daromi darbo sutarčių pakeitimai dėl pasikeitusių būtinųjų sutarties sąlygų. Audito metu visos darbo sutartys peržiūrėtos, pakeitimai padaryti.

➤ Audito metu nustatyta, kad Globos namuose darbuotojai pagal darbo sutartis priimti į darbą pareigoms, kurios nenumatytos direktoriaus patvirtintame etatų sąrašė. Ne visiems darbuotojams patvirtinti pareigybių aprašymai. Globos namų direktoriaus įsakymu patvirtintame pareigybių sąrašė arba darbo sutartyse nurodytos pareigybės neatitinka pareigybių, kurios patvirtintos pareigybių aprašymais. Globos namai raštu informavo apie darbuotojo pareigybės pavadinimo pakeitimą¹⁷ bei pareiginių nuostatų patvirtinimą¹⁸.

➤ Globos namai nesivadovavo Darbo kodekso 158 straipsnio, Vyriausybės nutarimo¹⁹ nuostatomis, sudarant darbo grafikus ne visiems darbuotojams buvo numatyta pertrauka pailsėti ir pavalgyti, nesilaikyta vidutinio darbo laiko per 7 dienų laikotarpį reikalavimų. Pateiktas 2012 m. gruodžio mėn. darbo grafikas, kuriame numatyta darbuotojams pertrauka pavalgyti.

Neįgyvendintos rekomendacijos pateiktos rekomendacijų įgyvendinimo plane (žr. priedą).

Kontrolės ir audito tarnybos vyriausioji specialistė

Ilma Paliukėnaitė

¹⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimas Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“

¹⁶ Lietuvos Respublikos Darbo kodeksas (Žin., 2002, Nr.64-2569).

¹⁷ Pasvalio rajono Grūžių globos namų direktoriaus 2012 m. spalio 9 d. įsakymas Nr. V-110-1;

¹⁸ Pasvalio rajono Grūžių globos namų direktoriaus 2012 m. spalio 9 d. įsakymas Nr. V-110;

¹⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gegužės 14 d. nutarimo Nr. 587 „Dėl darbų, kuriuose gali būti taikoma iki dvidešimt keturių valandų per parą darbo laiko trukmė, sąrašo, darbo ir poilsio laiko ypatumų ekonominės veiklos srityse patvirtinimo“

Grūžių vaikų globos namų
ribotos apimties finansinio audito ataskaitos
2013 m. kovo 28 d. Nr. A- 1 priedas

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Eil. Nr.	Rekomendacija	Veiksmas/ Priemonės/ Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas
1	Ilgalaikio turto apskaitą tvarkyti vadovaujantis 12-ojo VSAFAS nuostatomis	Ilgalaikio turto apskaitą tvarkysime vadovaujantis 12-ojo VSAFAS nuostatomis. Vadovaudamiesi patvirtintais nusidėvėjimo normatyvais nustatysime teisingus nusidėvėjimo normatyvus ir teisingai apskaičiuosime nusidėvėjimo sumas.	2013 m. II ketv.
2	Inventorizaciją atlikti teisės aktų nustatyta tvarka	Inventorizaciją atliksime teisės aktų nustatyta tvarka ir vertinsime ar turtas turi nuvertėjimo požymius. Nenaudojamą ir netinkamą turtą surašysime į atskirus apyrašus.	2013 m. IV ketv.
3	Aiškinamajame rašte atskleisti išsamią informaciją	Aiškinamajame rašte atskleisime išsamesnę informaciją.	2014 m. I ketv.
4	Ataskaitų rinkinius skelbti teisės aktų nustatyta tvarka	Ataskaitų rinkinius paskelbsime teisės aktų nustatyta tvarka.	2013 m. I ketv.

Audito ataskaita surašyta dviem egzemplioriais: vienas –Pasvalio rajono Grūžių vaikų globos namams, kitas – Pasvalio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai.